

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F'icia una data pe septemana, -- Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s'eu 40 doidioceri, or 8 galbini mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. -- Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s'eu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 10.

Brasiovu, 6. Februaru 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

LEGEA

din 13. Dec. 1862, pentru imperiulu intregu, prin care se emitu unele modificari la legile din 9. Febr. si 2. Augustu 1850. *)

In raportu cu rescriptulu Meu notificatu in 17. si 19. Dec. 1861 amenduroru caseloru consiliulu Meu imperiale afli cu cale a ordiná precumu urmeaza cu invoirea loru si respektive in conformitate cu §. 13 alu legi fundamentali din 26. Febr. 1861.

§ 1. In tarif'a dela legile din 9. Febr. si 2. Aug. 1850 au se se faca schiambarele prescrise in proieptu si se desfiintieza atatu acele posturi ale acestei tarifi si respektive acele subdespartiaminte ale ei, cari se vedu a fi suplinite in indicatulu proieptu prin altele cu acelasi insemnamentu (Numeri litere) catu si tote legile si ordinatiunile emise la densele.

§ 2. In decursulu activitatei acestei legi se scote din aplicatiune adausulu extraordinare la tacsele fipte, prescrisu prin ordinatiunea imperatesca din 17. Maiu 1859 -- bul. imp. Nr. 89. -- Adausulu extraordinare inse la tacsele statorite dupa gradatiunea valórei (scale) or dupa procentele valórei, remane in putere si se redica pentru tote tacsele procentuali la 25 de procente.

§ 3. Dintre cele doue scale ce existu se modifica scal'a I. si lenga ea se alatura scal'a III cu adausulu extraordinare corespondiatoriu. Spre usurarea conspectulu si a folosirei s'au alaturatu lenga lege tote trei scalele. Trebile asemnate la fiacare scala se potu vedé din tarif'a la legile din 9. Febr. si 2. Aug. 1850 si la modificatele dispusetiunei de tarifa.

§ 4. Dispusetiunea § 2, A. 2 alu legiloru din 9. Febr. si 2. Aug. 1850 in privinti'a donatiuniloru lucruriloru misicatóre se modifica astufeliu ca, tote donatiunile lucruriloru misicatórie fara distingere ulterioře, voru fi supuse apoi tacsei procentuali dupa referinti'a personala a donatulu catra donatoru (P. T. 91 8) daca se va face despre aceast'a unu documentu juridicu or va urm'a predarea lucrulu donatu dupa mortea donatorulu.

§ 5. Dispusetiunea, de a respunde deadreptulu tacs'a dela unele negociaminte juridice, cuprinde in sine, pe lenga stergerea marginirei contienute in § 1, A. Nr. 3 datorinti'a de a respunde tacs'a si in casulu candu nu voru fi se se emita respektivele documinte juridice.

§ 6. In dispusetiunile §. 5 alu legiloru din 9. Febr. si 2. Aug. se voru face urmatórele schiambari:

A. Tacsele nemeziate in o suma fipta (Alini'a A a acestui paragrafu) se stergu, afara de tacs'a dela decisiuni in cause contraverse, a caroru obiectu nu se póte pretiui.

B. Datorinti'a pronuntiata in alini'a B. a acestui paragrafu si in § 70, 8 alu citatelor legi, pe temeulu carei'a tacs'a ce cresce dupa gradatiunile valórei obiectulu (scale), de va trece preste sum'a de 20 fl. fara de adausulu straordinare, e a se respunde totudéun'a

deadreptulu, se sterge si persónei supuse la tacs'a se concede alegerea de a respunde aceast'a tacs'a si de va trece preste sum'a de 20 fl., s'au prin marce de timbru in modulu prescrisu in privinti'a aceast'a, s'eu deadreptulu dupa cumu se respunde si in presentu.

Sumele acestei tacse inse cari nu voru trece preste 20 fl. fara de adausulu extraordinare or tacsele fipte de timbru se voru respunde totudéun'a dupa lege chiaru si atunci, candu voru coincide cu o tacs'a nemeziata, prin marce de timbru la infintiarea documentulu, or de va intrá mai tardiu datorinti'a de tacs'a la intrarea acestei datorintie.

C. Dela obiectele asemnate tacsei procentuali in alini'a C. a § 5, nu se va mai respunde mai multu deadreptulu aceast'a tacs'a pana la sum'a determinata mai la vale, dela obiectele urmatóre, ci prin marce de timbru; si in privinti'a acestoru obiecte de va fi tacs'a mai mare, ce permite alegerea modulu de respundere concesa in alini'a 2:

- dela donatiunile lucruriloru misicatóre, daca tacs'a nu va trece fara de adausu extraordinare preste sum'a de 20 fl.;
- dela intabularile in cartile publice pentru castigarea de drepturi reali, indicate in post. de tarifa B. a, alu legiloru din 7. Febr. si 2. Aug. 1850, cari suntu asemnate tacsei de o diumetate de procentu a valórei, daca aceast'a tacs'a nu va trece preste 4 fl. fara de adausulu extraordinare;
- dela mosteniri cari consistu numai din lucruri misicatóre si se pertracteaza judecatoresce, daca nu va trece tacs'a preste 20 fl. fara de adausulu extraordinare.

Respunderea tacsei in casurile aceste se va face in modulu urmatoriu:

1. In casurile a) se voru lipi si suprascie dupa lege marcele de timbru pe charti'a destinata pentru emiterea documentulu juridicu.

2. Tacs'a de intabulare b) se va predá prin marce de timbru cu petitiunea tabulare la protocolulu de intrate alu judecatoriei. Judecatori'a va aprob'a inaintea partiei susuceperea pe esibitu si pe copi'a rubriciei ce se va dá si va intreprinde improtocolarea.

De se va tramite petitiunea prin posta, se voru alatur'a marcele de timbru intr'o cuverta separata si se voru indicá atatu pe cuverta catu si pe esibitu.

De se va implini cererea, ce va aprob'a la capetulu resolutiunei depunerea tacsei si sum'a ei. Marcele de timbru se voru lipi pe aceea copia a resolutiunei, care e a se pastrá la oficiulu concrediutu cu purtarea cartiloru publice, si se voru insemná si supratimbrá cu numerulu de trebi alu concesiunei si cu datulu ei.

De se va respinge cererea, se voru restitui marcele de timbru si se va adnot'a aceast'a la capetulu resolutiunei. Restituirea o va aprob'a partea judecatoriei si de se va face prin c. r. institutu de posta acestui din urma.

3. Tapsele dela mostenirile indicate sub c, le va demesur'a judele de pertraptare si prin urmare elu va esamina din oficiu si reptitatea posturiloru indicate de pasive si de subtragere.

Marcele de timbru corespondietórie tapsei deme-

*) F'oi'a leg. im. Nr. 89. Esitu si espeditu in 16. Decembre 1862.

mesurate, se voru lipi in decursulu terminului statatoriu in § 26 alu legiloru din 9. Febr. si 2. Aug. 1850, pe conspectulu de mostenire or pe protocolulu de pertractare predatu de catra erezi, apoi se voru suprascris cu numerulu de trebi alu protocolulu si in urma se voru supratimbrá.

§ 7. Demesurarea toturoru tacseloru procentuali se va face dupa gradatiunile de valóre totu dela cate 20 fl. si fiacare suma de restu mai mica de 20 fl., care va face unu fiorinu or mai multu se va luá cá intréga. Sum'a de restu mai mica de unu fiorinu nu se va luá in consideratiune.

(Va urm'a.)

Brasiovu. (Dechiaratiune.) In momentele, candu me afli impetítu de vr'o doue procese de presa, dintre cari unulu tocm'a la nedrépt'a pretinsiune a unui romanu, — nu potu a mai lasá necunoscutu on. publicu nobilulu esemplu de abnegare de sene alu M. O. Domni r. consiliari gubern. Dunca, Lazar si Alduleanu, cari cu tóta vetamarea ce li se facu prin publicarea din Nr. 88 alu Gazetei Transilvaniei inca in anulu 1861, totusi intentatulu procesu nu l'au urgitatu pana in dñu'a de astadi, dandu si cu acésta cea mai pipaita dovada, ca M. O. DDsale, departe de a prigoni interesele nationale, intre care trebue se se numere si esistinti'a diurnalulu acestuia, merita din contra in punctulu acesta a servi de esemplu la multi alti romani. — Suntemu vetamati prin diurnalu, prin diurnalu se ne cautamu si satisfiatiunea noi intre noi. — Deci spre a multumi si pe alti intrebatori, eata Redactiunea se dechiará, ca ea a condamnatu din capulu loculu nesocotitele epetete vatamátorie, ce li se dederá pe nedreptu in acea publicare, ceea ce o facu ea si intre respunsuri totu in aceleasiu numeru; si respectandu libertatea fiacaruia de a lucra dupa opiniunile sale politice individuale si destoinici'a si activitatea acestoru barbati dovedita, care face onóre natiunei, se afla si indetorata, nobil'a acésta conduita de abnegare de sene a M. O. DDneloru sale, considerandu inalt'a pusetiune, in care se afla si vetamarea cea nesocotita si totusi neresbunata, a o propune de esemplu de imitatiune la toti connationalii.

Redactiunea.

Reginulu sasescu in 9. Febr. 1863. In 28. Jan. a. c. veni in comun'a nóstra D. cons. guvern. Alduleanu cu misiunea mai inalta de a revisiuná administratiunea justitiei dela sedri'a comitatulu Turd'a espusa pentru cerculu de susu in Reginu, si dela magistratulu locale in totu cuprinsulu ei. In dñu'a urmatória corpulu amplotiloru intregu dela sedria, salutá pre M. O. D. consiliariu, cu care ocaziune 'si desfasiurá inalt'a sa misiune in cuvente scurte. Incepú apoi afacerile sale mai anteu cu revisiunea magistratulu locale, pre care o continuá la sedri'a comitatensa si pre la judii singulari espusi in diferite cercuri. Cene au fostu fericitu de a se poté convinge, despre procedur'a si sistem'a observata de M. O. D. cons., trecundu cu revisiunea deosebitiloru rami ai administrarei justitiei, s'a convinsu pre deplinu, cumuca posiede, nu numai o teoria esacta a legiloru positive, dara si o pracsá si aplicare sanatósá a acelor. Prein instructiunile impartite de M. O. D. intru adeveru se poté simti sedri'a comitatulu nostru fericita si multumitória.

In timpu de nóue díle, catu avuramu onóre de a salutá intre noi pre M. O. óspe, nu lipsira si intalnirile sociali, de intre cari amenthimu numai, cá in 5. Fauru a datu cunoscutulu nostru barbatu J. P. Maier unu prandiu elegantu, in onórea M. O. óspe, la care fura invitati unii deintre membrii sedriei comitatense, ai magistratulu locale, si cetatieni de deosebite natiunalitati, — cu care ocaziune, intre alte, unu toastu fú rostitu de domnulu casei in onórea óspelui seu, in care atensa pre scurtu meritele aceluia, la care M. O. D. óspe 'si descoperi multumit'a cordiale. Se mai redicá altulu pentru prosperarea comunei Reginu, redicata decurendu la rangulu de cetate libera regéscá, si unu toastu pentru bun'a cointelegere intre natiunalitati sel.

Sambata in 7. Fauru, dupa ce corpulu judecatorescu sia facutu onorarea, M. O. D. consiliariu s'a departatu deintre noi, lasandune in animi suveniru placute. Mai multi.

Odorheiu, 12. Fauru n. Adunanduse tiehulu croitoriloru secui de aici spre a consultá multe de tóte, unulu vatamandu pre altulu prin vorbe, acesta infuriatu apucá o carafina de cristalu si io sfarmá de capulu celuia cu atata putere, incatu siepte bucati remasera in capácin'a lui si acumu e de mórte. Se intielege de sine ca criminalulu fú datu in manile dreptatii.

Mercurea dearsa in 13. Febr. mai multu de 2 din 3 parti.

Din UNGARIA dela Oradea mare priimiramu o scire fórte curiósa, ca adica pe acolo s'aru fi latítu faim'a, cá si cumu nou numitulu episcopu ar fi prea determinatu a merge la Rom'a, spre a se hirotoni acolo.

Déca acésta scire nu near fi venitu dela o mana demna de credintia, noi o amu fi delaturatu cu totulu fara a o mai face cunoscuta si publiculu; asiá inse ne vedemu constrinsi a o atinge nu din alta cauza, decatu spre a intimpiná si de se póte a paralisá orice latíre mai de parte cu atatu mai vertosu, cu catu noue indata la cea dinteia citire a ei nea venitu a crede, ca o asemenea faima póte se fia scornita de undeva numai cu scopu de a imormentá orice popularitate de care póte fi ca se va fi bucurandu nou numitulu episcopu, cumu si de a compromite pe dintregulu uniunea unei parti a romaniloru c. greco-resariteni cu beseric'a latina. Déca s'ar fi scornitu asemenea faima despre vreunu altu clericu ignorantu, necunoscatu de istor'ia besericésca, de drepturile mitropolitiloru in ambele beserici, eara mai vertosu de alipirea cea strinsa, niciodata clatita a poporulu romanescu catra ritulu seu mostenitu si pastratu cu ne mai audíta constantia ei credintia in cursu de un'a miie cincii sute de ani, — tréca ducase, am potea presupune cumucá se afla si cate unu omu de aceia, carii pentru interese lumesci au intru nimicu a plesni in faciá cele mai delicate simtieminte relegiósé a le toturoru claseloru poporulu nostru. Despre noulu episcopu inse nu voimu nici decumu se presupunemu atata lipsa de tactu, atatu despretiu alu toturoru connationaliloru sei de unu ritu cu santi'a sa, séu déca mai voiti, o bigoteria de felulu acesta, carele se mérga pana la despretiurea mitropolitulu seu si a drepturiloru mitropolitane. Au nu scimu noi cu totii, eara Domnulu Episcopu in calitatea sa totuodata de doctoru in teologia mai bine decatu toti, cumuca canónele*) nicidecumu nu sufere, cá unu episcopu se se hirotonésca afara din provinci'a mitropolitana? Séu ca va presupune cineva, cumuca mitropolitulu unitu condusu numai de bunatatea sa firésca séu de iubirea pacii cá unulu ce este obositu de nenumeratele lupte portate de ani doispredéce, ar cede unoru soliciitatiuni importune, séu póte si unoru amerintiari de natur'a celoru dela 1858 séu dela 1862? Noi carii parámsise ca cunóscemu bine pe mitropolitulu romaniloru uniti, niciodata nu vomu potea crede un'a cá acést'a. Mitropolitulu scie de multu si fórte bine, cata frica si grija turburatóre de odichn'a sufletelu domnesce nu numai in clerulu, ci si in poporulu romanescu de legea gr.-resarit. unita preste totu, cá nu cumva cineva se le céra mai multu decatu cele patru puncturi; cá nu cumva se le desfiintiese séu macaru se le alterese ritulu; cá nu cumva se li se sacrificé (jertfésca) si mai multu decatu s'a fostu sacrificatu din autonomi'a loru bisericésca; cá nu cumva dreptulu de alegerea incái in archidieceasa se le fia subminatu pe de parte, cá si candu se submina o fortarétiá spre fi apoi aruncata in aeru. Ve aduceti cu totii prea bine aminte de acelu surdu murmuru, carele se audia in anii absolutismulu in cutare diecesa unita din caus'a schimbarii intreprinse la unu altariu romanescu, cum si airea din caus'a unei cruci de ritu latinescu. Mai tieneti minte inea si sgomotulu casiunatu in cleru si poporu prin misteriósele conferintie din Blasiu in a. 1848, cum si prin dusmanós'a actitudine ce luase episcopulu dela Oradea mare in contra Mitropolitulu.

Nu Domniloru, se nu credemu in asemenea faime desierte. Dieces'a Oradei cu toti fiii sei scie fórte bine si trebue se recunósca in faci'a intregéi crestinatati, cumuca ea este fiic'a Mitropoliei de Alb'a Juli'a, nu numai dela incheierea actulu unirii, ci cu multe sute de ani mai nainte de aceea; cumuca regeneratori ei au fostu doi ardeleni si anume unulu nascutu tocma din Blasiu, adica episcopii Darabant si Vulcanu; cumuca o parte insemnatóre a clerulu ei pana la episcopulu Vasilie Erdeli a fostu colonia ardeléna trecuta in acea diecesa, pentrucá in conlucrare cu episcopii de atunci, cum si cu Sincai, Miculu si Maioru se re'nviie totuodata si nationalitatea romanésca cea pana atunci pe deplinu amortíta in acelea tienuturi. O, nu domniloru, se nu créda nimini cumcá clerulu Oradei ar fi atatu de nepasatoru séu tocma egoistu, pentrucá se se invoiésca a instrainá drepturile bisericéi sale pentru folóse lumesci. Scie acela fórte bine catu de parte este Rom'a de Oradea; cunósce elu de minune, ca orice sacrificare servila a vreunui dreptu bisericescu, candu s'ar in-

*) Incepundu dela sinodulu séu conciliulu din Chalcedon, dela celu din Antiochi'a (341), din Constantinopole (381) pana la alu 7-lea si trecundu preste tóta pracs'a ambeleloru biserici. —

templá, ar fi numai pentrucá se caute oineva grati'a, favorea si alte folóse de la alte cleruri care stau la mijlocu între Oradea si Roma. Ah, nu, ve incredintiamu, cá insusi clerulu ungurescu si nemtiescu, in acarui placere s'ar mai sacrificá drepturile provinoiei mitropolitane, ar privi la o asemenea fapta servila numai cu dispretiulu si urgi'a ce o si merita. — Se nu. ne totu spuna unii si altii, cá oradenii trebuie se se pórté cu atatu supunere si cuceria catra clerulu ungurescu, nu numai pentruca crescerea clerului tineru se face de dieci de ani intr'unu seminaru ungurescu, ci si pentruca dieces'a Oradei a trasu in diecimea din urma folóse materiali relative fórté mari (cam cate 60 pana la 65 mii fiorini pe fiacare anu) din asiá anumitul fundus religionis alu Ungariei catolice, pentruca sunt mai multi barbati in acea diecesa, dinaintea carora nu este ascunsu nici unulu din acelea indemnuri, pentru care s'au facutu asemenea dâni „generóse.“

Deci fiti incredintiatii Domniloru, ca numitul episcopu va merge la Blasiu, va roga pe mitropolitulu seu cá se'lu hirotonésca acolo, eara cu acea ocaziune se va mai deda ceva si cu dialectulu ardelenescu; eara déca totusi nui va placea acelu dialectulu, in acestu casu va merge mai tardiu si la Rom'a, si la Turinu chiaru, unde cu societatea numerosiloru moldavo-romani, carii petrecu actu in acelea cetati ale Ifaliei va invatiá mai bine limb'a italiana si in urma ne va scrie unu paralelismu alu acesteia cu cea romanésca si asiá va complini inceputurile facute odinióra de Sincai si alti blasieni in Vaticanu; se va rentórcé apoi prin Veneti'a, unde va avea ocaziune de a studié la un'a din biserici frumseti'a ritului anticu resariténu, pentrucá, se'lu póta executá cu dieces'a sa cu tóta maiestatea cu care acelasu fusese executatu de Vasilie celu mare, de Joa nu gura de auru, carele s'a nascutu din tata romanu (anume Secundus, generalu in armat'a roman'a a lui Arcadiu), de amendoi Grigorie dela Nasionu si de celu dela Nisa, cumu si de cateva sute de alti santi parinti ai bisericei resaritene. B.

GALICIA. Lemberg, 9. Febr. Diet'a galicioana s'a amanatu pana in 2. Martiu. Caus'a la acésta suntu numai pornirile, ce se manifestasera pentru caus'a polóna chiaru si între membrii dietali, dintre cari unii vreau se faca interpelari in dieta si se propuna adresa catra Mai. Sa, roganduse, cá se favoreze caus'a polóna cu midiuociri diplomatice.

Chronica din afara.

ITALIA. In cursulu lunii trecute vreo 3 mii argati de ai familiei cadute dela tron s'au incercatu a revoltá Sicili'a, inse au fostu reapasati si imprastiatii de catra trupele regelui Victoru Emanuelu.

GRECIA. Atin'a 1. Fauru. Nici pana astadi rege. Intru adeveru este unu mare semnu alu timpului, cumuca dintru atati candidati nici unulu nu voiesce a priimi coróna si tronulu greciloru.

RUSIA si POLONIA. Scirile, ce ajungu pana la 13. si 15. Febr. ne incredintéza, ca cu tóta concentrarea si concurgerea militiei ruse, misicarea polóna totusi iea dimensiuni din ce in ce totu mai mari. Au luat rusii Vonchot, insurgentii, dupa cumu referéza „Csasz“ ear lau reluat si se latiescu mereu venindule concursu si dintre emigrantii magiari, cumu scrie „Cor. g.“ Klapka si Bethlen inca mergu acolo cu Türr; si emigrantii rusi voru a incepe ceva cu Serbi'a si Bosni'a unde s'au adunatu. -- Unde rusii se concentra in masa acolo invingu. Nostiz gen. rusu a invinsu pe insurgenti la Biala si Vengrov. Vonchok si Tomaszov inca se luá. In Sandomiru fú invinsu Langievicz gen. insurgentu prin gen. rusu Mark prefecunduse in cenusia tóte magazinele loru, si 1500 insurgenti se prededera. Rusii aprindu si devasta totu unde invingu, nemica nu crutia. Gen. rusu Maniukin imprastiá 5000 insurgenti la Semiaticzy omorendu 1000 din ei, caditura si rusi 12 si 6 oficiri, rusii arsera si acestu orasiu. — Austri'a a ordonat patrolare la granitia si Prusi'a tramite militia la ducatul Posen unde se rescóla polonii.

Rusi'a emise o nota circulara la solii sei, cá se midiuocésca pandirea poloniloru emigranti si imputa Austriei ca lasa se se strecóre arme la Poloni'a. — Preotimea din Poloni'a rescóla poporul si se pune in fruntea lui, cu tóte acestea si gen. insurg. Frankowski fú batutu si cadiu in manile rusiloru. Fora vreo latire mare séu ajutoriu diplomaticu voru cadé ear polonii pe vreo 40—50 ani inainte, atatu de mare e resbunarea rusésca, calculata spre a poté face acésta, dandu ea ocaziune, cá se prorumpa revolutiunea.

Dela Breslau se scria, ca insurgentii s'au apropiatu si

de graniti'a prusiana si la Lublinitz ar fi si trecutu graniti'a, de unde se cerura trupe prusiene spre aperature.

Krakovi'a 7/2. Eri intra insurgentii in Granica, Sosnowice, Modrzejow la granitia prusiana, se luptara cu trupele imperiale, din care caditura 49 morti si 15 raniti; ear' insurgentii luara aparatele telegrafice cu sene (ferulu din topitóra de glontie de tunu din Mochok inca se luase de alti insurgenti). La Zamosk nimicira rusii o banda de insurgenti de 250 feciori. (Se crede, ca acum se voru face reportele consiliului de statu catra imperatulu in limb'a polóna. —)

„Breslau. Z.“ 8. Febr. scrie din Myslowitz din 7. cumca soldati rusi fugari venira acolo preste 500, cari si fura desarmati, si ca totu gubernementulu acesta e curatitu de rusi. Insurgentii au multa cavaleria. Drumulu de feru între Varsavi'a si Viena e in man'a insurgentiloru. Asemine tienu ei ocupate 4 linii de comunicatiune si lucrulu e mai seriosu de catu cum se vedea la inceputu. Toti junii din scól'a militara polóna din Itali'a, ce fú desfiintata la pretensiunea Rusiei, se pusera in capulu gloteloru guerilice, si academicii din Cracovi'a asemenea. — Se scrie acumu in „Schles. Z.“, ca din partea Austriei si Prusiei s'ar fi tramisu oblegati militari la Petersburg spre a incheié o aliantia ofensiva si defensiva între sine, asia deduce numitul jurnalulu; ceea ce foile vienesé néga.

A cum lucrulu resuna si prin parlamentele din afara.

„Magy. Sajtó“ are telegramulu seu dela Stockholm 5. Febr., care díce, ca diet'a Svediei s'a dechiaratu cu simpatia asupra sortii Poloniei si a Danimarcei, si si aratá dorintia, de a colucra impreuna cu statele de a dou'a mana pentru dreptulu nationalu si celu adeveratu.

In Françi'a inca se aduse inainte caus'a Poloniei in camer'a deputatiloru, inse Billault respunse ca nu e momentulu a se demite in discusiuni despre caus'a polóna, Françi'a nu sia perdutu simpatiele cele vechi pentru Poloni'a, inse crede, ca autonomi'a Poloniei mai multu ar avé de a astepta dela imp. Alexandru decat din cercari de insurectiune, si la obiectiunea lui Jules Favre: Au Françi'a se sté totu in partea celui mai tare, respunde Biliault, ca gubernulu imperatului e mai prudentu, decatu cá elu cu cuvente góle se dè nutrire insielatória patimiloru insurectionale. — Asemenea se dechiara diurn. englese in favórea Poloniei. — Garibaldi preste vro, cateva díle se póte arunca calare, asia i díse mediculu.

— La Mecsico a priimitu Angli'a misiunea de a midiuoloci incetarea versarii de sange, cá si Françi'a in staturile republicane, spre a pune capet versarii de sange acolo, cá in Martie se se póta reincepe cultivarea bumbacului. —

TIÉR'A ROMANÉSCA.

Bucuresci. Una corespondentia deslucitóre de impregiurarile cele incurcate din Principate ne sosi la finirea numerului, totusi publicamu si in Nr. acesta scirile din urm'a ei: „Aniversarea dela 24. Ianuaru, a alegerii Domnitorului, a datu opiniunii publice ocaziunea de a manifesta preferintiele sale. Din tóte puncturile tierii, municipalitatile, armat'a, magistratur'a, locuitorii, au tramisu calduróse adrese de felicitare, ce publica Monitorulu.

La Bucuresci municipalitatea a datu unu balu splendidu MM. Sale Ser. in sal'a teatrului. Principés'a domnitóre a ocolitu de mai multe ori sal'a la bratiulu Princ. Domn. Ales. Joan. Candu s'a inceputu dantiulu nat. Hor'a, Dómn'a Elena a venitu a se amesteca gratiosu cu cerculu, a intinsu man'a catra presedintele municipalitatii, in midiuolocu strigariloru de bucuria.

La 3/15. Febr. va fi balu mare la Palatu. La 10/22. Domnitorulu întórcé capitalei balulu ce municipalitatea ia oferitu.

Monitorulu descrie serbarea unirei, 24. Jan., pe largu, ea fú cu stralucire serbata.

Doze fapte inca spre a termina si a face a se apretiui opiniunea publica.

La balulu municipalitatii, ce eráa dou'a dí dela presentarea la camera a contraproiectului ce 32 de deputati semnatori (alu 33-lea avutu curagiu asi retrage subscriptur'a surprisa) numeau cu simplitate unu amendamentu, candu strigari de bucuria salutara pe Domnitoriu. „Iata, Altétia, díse presedintele municipalitatii, colonel. Stoic'a, contra amendamentulu orasiului Bucuresci.

Unu Soutzo deputatu si unulu din cei 32, dedera alalta ieri unu balu costumatu, ce in fiacare anu este una din serbatorile de iérna cele mai cercetate la Bucuresci. Nu s'au dusu acolo nici ministrii, nici femeile loru, nici functionarii mari, nici oficirii de garnisóna. Acesta abtinerere spontaneá si mai generala a produsu o fórté viia impresiune in societate.

— Dupa unu ordinu ministerialu din 22/1. 1863 titulu Romaniei se demandá a se întregi prin acote asia: „Principatele-Unite Romane.“ —

București. Contraproiectulu. (Urmare din Nru trec.)

Acestea toate ne impun o indatorire si mai imperioasa, d'a espune Mariei Tale, ca reprezentanti ai natiunii, cu cea mai intréga sinceritate si celu mai absolutu devotamentu, situatiunea Tierei.

Candu toate puterile cele mari, recunoscute si constatate inaintea Europei, prin tractatul dela Paris, drepturile noastre ca natiune autonoma, si ne asigurara independentia a actiunii noastre, declarandu neutralitatea teritoriului Principatelor, Romanii dovedira indata lumii, prin spontaneele lor manifestari si prin adunarile ad-hoc, puterea vitalitatii lor ca natiune si atitudinea lor politica ca corpu socialu, ca statu europeu. Din nenorocire deplin'a incredere ce aveamu in bunavointia puterilor garanti ne opri d'a-si pune in lucrare vointia a expresa in unanimitate de oatra natiune.

In faci'a acestei atitudine ce nu era de catu o prudentia din partea Romanilor, puterile garante crediura, prin acest'a chiaru, ca au trebuintia a se asigura ca vigorea nostra n'a fostu rezultatulu unei saltari momentane, si ne supusera la noue incercari. Astufelu in locu d'a recunósce indata dorintiele natiunii espresa si d'adrechtulu si prin reprezentatiunile ei legali, ele ne creara, prin conventiunea dela Parisu, unu organismu politicu, cari in locu d'a inlesni functionarea vietii nationale o impedia. Natiunea intielesse indata pericolulu, si constrinsa din anteia d'i d'a lupt'a in contr'a lui, reentra in vechi'a ei credintia romana, se intr'uni, redeveni unanimitate si anuncia intrarea ei in lupta prin faptul celu marciu dela 24. Jan. 1859; si acestu faptu facu ca Europ'a o recunósce din nou demna de solitudinea acelu puteri cari au sustienutu-o la congresulu dela Parisu.

Cu toate acestea, adeverat'a unire totu nu fu implinita; trunchiarile create prin organismulu politicu ne au impeditat, si natiunea, de si vedea cu ingrijire ca in curgere de trei ani guvernulu Mariei Tale, nu punea neaparat'a staruintia si vigorea in lucrarile sale, spre a inlesni oper'a de renascere si reconstituire ce era menitu a face, ea suferi cu cea mai mare rabdare si linisce, atribuindu totu reulu lipsei de unitate in guvern, starii provisorie a situatiunii noastre politice. Candu inse unirea fu proclamata, candu unu singuru ministeriu fu chiamatu a administrá Romani'a, candu unu singuru tron fu infiptu d'asupra edificiului nostru politicu, animile Romanilor fura domnite de o incredere absoluta, ca orizontulu politicu alu Romaniei are se fia limpede d'aci inainte, ca in sferaitu toate puterile publice, au se rivalizeze pentru reedificarea si consolidarea statulu Romanu; spre a redeveni, cum a fostu declarat imp. Napoleone inaintea corpurilor legiuitoare ale Françiei, „unu bulevard de asigurare pentru Occident.“

Mari'a Ta! vorbindu de implinirea unei-a din cele mai mari dorintie ale natiunii, noi reprezentantii ei, avemu imperios'a datorie a nu lasa se tréca acésta solemnă ocaziune, fara a declar'a, ca de cate ori se pronuncia in acésta adunare cuventulu de o Romania, un'a si nedespartita, animele noastre nu se potu opri d'a repurt'a recunóscentia lor eterna la picioarele tronulu Augustulu Suveran alu Françiei, care a contribuitu mai cu osebire la constituirea statulu Romanu, si care prin memorabilele sale cuvinte, dase chiaru in lun'a acest'a contra corpurile legiuitoare, ne asigura inca odata de nestramutat'a s'a solitudine pentru triumfulu definitivu alu causei Romane.

Unirea dara proclamata, natiunea unita cumu dâseramu, tota suferintiele ei se credu trecute spre a se dá si cu anim'a si cu mintea, spre viitoriulu celu frumosu ce se deschidea acumu cu atat'a sigurantia in naintei.

Din nenorocire inse ea fu amagita in sperantiele si in credintia s'a. Ea vede ca dupa ce in cursu de unu anu de candu in sfarsitu deplin'a unire, nu numai n'a facutu unu singuru pasu inainte, daru vine acumu guvernulu si se incerca a spulber'a chiaru bazele guvernamentulu constitutionalu, a lovi in sa-si reprezentatiunea nationala, si'a pune astufelu in cestiune toate beneficiile dobandite dupa atati'a secolu de lupte si suferintie; si in acésta critica positiune ea se intréba cu durere si cu spaima: care este caus'a ce o paralizeza si-i mistue tote puterile pana a o face a perde chiaru din increderea ce avea intr'ins'a?

Caus'a este, Mari'a Ta, ca regimulu constitutionalu nu pote produce nici intr'unu statu vre-unu bine, daca guvernulu nu'lu imbraciosieza cu sinceritate. Din contr'a, daca guvernulu ii este ostilu, si chiaru daca nu'lu intielege bine si pe

deplinu, acestu regimu nu pote conduce de catu la anarchia séu la despotismu.

Acést'a este din nenorocire, si situatiunea in care se afla statulu nostru. De patru ani, guvernulu Mariei Tale, nu 'si-a aplicatu puterile sale legale spre a inlesni sincer'a functionare a mecanismulu constitutionalu, si astufelu acestu regimu n'a pututu dá ródele ce cu dreptu cuventu asteptá dela densulu si Tier'a si Europ'a. Daca guvernulu ar fi pusu in servitiulu regimulu constitutionalu, actiunea ce a desvoltatu de patru ani, disolvendu de cinci ori adunarile nostre legiuitoare, — actiune ce une-ori a mersu pana a calca legalitatea la facerea listelor si la alegerea deputatilor, — d'aru fi pusu tota actiunea s'a pentru desvoltarea si consolidarea lui si'a libertatilor publice, era nu pentru periolitarea lui, aru fi datu toate ródele ce contine intr'insulu, mai cu séma la noi unde nu este o planta straina, ci din contr'a unu regimu traditionalu unde, precumu scii bine Mari'a Ta, alegerea a fostu sorgintea puterilor publice, totud'aun'a candu natiunea n'a fostu suptu opresiunea din afara.

Nici concursulu ómenilor n'a pututu lipsi Mariei Tale, caci in siésprediece ministere ce s'au succedut de patru ani au intratu toti barbati cari au o valóre politica in tíera, fara osebire de opiniuni politice, si toti au esit de la putere far' a lasa nimicu in urmele, de nu pote, unii, reputatiunea lor politica.

In acésta necontentita si totud'un'a stérpa fremintare cautanduse de catra toti causele ei, s'a atribuitu de unii reulu, spiritulu camerilor ca provenite dintr'o lege electorala defectuosa. Dara óre la ce ocaziune mare, la care appelu alu guvernulu Mariei Tale n'au respunsu aceste camere? Alegerea unanima a Mariei Tale, fostu-au ea productulu unui spiritu reactionariu? Creditele acordate indata, doue de cinci si unulu de optu milioane, pentru cumparatóre de arme; nouile creatiuni ale armatei, toate sacrificiile facute de catra camera pentru ostire, si manifestarile, facute adesea si prin propri'a loru initiativa, ca ostirea se se organizese astufeliu incatu se devia unu scutu puternicu alu independintiei nostre nationale, fostu-au óre voturi si manifestari antinationale? Budgetele cari de la 60 de milioane le-amu suitu la 120 milioane, suire neaudita inca in anele parlamentarii ale altoru state, nu este óre o dovada ca nu crutiaramu nici unu felu de sacrificiu pentru a netezi calea puterii esecutive? Unirea ceruta cu o necontentita staruintia, votata chiaru de mai multe ori, entusiasmulu cu care primiramu proclamarea ei si grabirea ce au pusu camerele de a se intruni, toate aceste sunt óre pentru tota lumea semne de spiritu de reactiune, séu din contr'a dovedit netagaduibile, ca ori candu guvernulu s'a intorsu cu faci'a spre calea nationala, ori candu a facutu cereri cari raspundeau la trebuintiele si la dorintiele natiunii, camerele nu numai ca n'au respunsu nici un'a, daru inca au raspunsu la toate si cu celu mai invederatu devotamentu? (Va urma.)

3054/1863.

CONCURSU.

La institutulu politechnicu c. r. din Vien'a au devenitu vacante unu stipendiu de 210 florini pe anu, aplaciatu din fundulu comerciale ardelensescu. Spre conferirea stipendiulu acestuia se escrie prin aceasta concursu cu acelu adausu, ca competitorii cererile lor bine documentate se le substerna pana in 15. Martiu a. c. prin autoritatile competinti la acestu guberniu, accludiendu cereriloru sale si unu reversu, in poterea caruia se oblega, ca in casu ce ar castiga acelu stipendiu dupa finirea cursulu respectivu voru servi in Ardealu séu voru plati indereptu stipendiu.

Clusiu in 27. Ianuariu 1863.

2—3

Dela guberniulu transilvaniei.

Publicatiune.

In curi'a seminariale dein Cutu lenga S.-Sebesiu se afla de vendutu vinu allodiale de cualitatea cea mai buna dein 1862 — ca la 2000 ferii. Doritorii de a cumpara se potu intielege cu provisorile curtii in locu.

Constantinu Papfalvi,

2—2

Rectore Seminariulu dein Blasiu.

Cursurile la bursa in 17. Februaru 1863 sta asia :			
Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 51 cr. v. a
Augsburg	—	—	114 „ 35 „
London	—	—	115 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	81 „ 85 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	75 „ 95 „
Actiile bancului	—	—	811 „ — „
„ creditulu	—	—	220 „ 80 „